

УДК 336

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Зоряна Вікторівна ГЕРАСИМЧУК

д.е.н., професор, перший проректор Луцького національного технічного університету

Олена Костянтинівна ГОМАНЮК

аспірант Луцького національного технічного університету

E-mail: gok78@ukr.net

Анотація Проблеми оптимізації функціонування ринку банківських послуг є одними із ключових напрямків у загальній системі заходів щодо ефективного реформування усіх економічних відносин та забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку як країни загалом так і її регіонів. Дослідження регіональних ринків банківських послуг обумовлює необхідність вивчення факторів впливу на їх функціонування та розвиток. В свою чергу, правильно визначені фактори впливу, не лише дозволять вивчити та дослідити особливості функціонування ринків банківських послуг в регіонах, але і створять передумови, направлені на пошук шляхів для забезпечення їх подальшого розвитку.

Аннотация Проблемы оптимизации функционирования рынка банковских услуг являются приоритетными в общей системе мероприятий по эффективному реформированию экономических отношений и обеспечению стабильного социально-экономического развития как страны в целом так и ее регионов. Исследование региональных рынков банковских услуг обуславливает необходимость изучения факторов влияния на их функционирование и развитие. В свою очередь, правильно определённые факторы влияния, не только предоставят возможность изучить особенности функционирования рынков банковских услуг в регионах, но и создадут предпосылки, направленные на поиск путей для обеспечения их дальнейшего развития.

Ключові слова: *регіон, ринок, регіональний ринок, ринок банківських послуг, регіональний ринок банківських послуг.*

Ключевые слова: *регион, рынок, региональный рынок, рынок банковских услуг, региональный рынок банковских услуг.*

Постановка проблеми. Дослідження регіональних ринків банківських послуг обумовлює необхідність вивчення факторів впливу на їх функціонування та розвиток. Це пояснюється тим, що лише здійснюючи аналіз умов та чинників, які безпосередньо впливають на банківську діяльність та виступають рушійною силою даної сфери, можливо забезпечити раціональне та ефективне становлення регіональних ринків банківських послуг, що принесе в майбутньому позитивний результат.

Таким чином, формування і розвиток регіональних ринків банківських послуг реалізовується з урахуванням факторів впливу, які відрізняються мірою своєї дії на об'єкт дослідження та по-різному проявляються діючи на нього. Отже, важливим завданням постає відбір факторів, що найзмістовніше відобразять ступінь впливу на становлення і функціонування регіональних

ринків банківських послуг, зорієнтують на подальше розроблення шляхів їх вдосконалення та розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У своїх дослідженнях та працях вчені велику увагу приділяли вивченню факторів впливу на розвиток регіону, регіонального ринку та ринку банківських послуг. Питання впливу на розвиток регіону тих чи інших елементів банківської діяльності розглядали тільки окремі науковці. Зокрема, Є. С. Бернштам та А. Н. Лузанов [1] визначили географічні фактори впливу на розвиток банківської діяльності в регіоні. Науковці З. В. Герасимчук та Н. І. Корецька аналізували чинники, які впливають на територіальну організацію банківської системи регіону [2]. М. Е. Люзник відслідковувала фактори впливу на конкурентоспроможність банків, котрі функціонують на регіональному рівні [3]. У. Я. Грудзевич виділяє

регіональні фактори впливу на рівень розвитку банківського ринку як складової фінансового ринку регіону [4]. Чинники, котрі впливають на фінансовий аспект регіональної банківської системи, досліджувала і В. С. Стойка [5]. Проте, поза увагою науковців залишаються питання виявлення факторів, що визначають вплив саме регіональних особливостей на розвиток ринків банківських послуг.

Мета статті. Пропонуємо, попередньо опрацювавши погляди вчених щодо виявлення чинників впливу на розвиток регіону, регіонального

ринку, ринку банківських послуг та скориставшись дослідженнями, які були спрямовані на вивчення окремих регіональних аспектів банківської діяльності, створити авторський підхід до вирішення даного питання.

Обґрунтування отриманих наукових результатів. Таким чином, через виділення особливостей запропонованої тріади понять, зможемо наблизитися до основного базису визначальних чинників впливу. Результати відобразимо в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика факторів, які впливають на розвиток регіону, регіонального ринку та ринку банківських послуг

№	Автор	Об'єкт	Характеристика факторів впливу	Види
1	Качан Є. С. [6, с. 480]	Регіон	Виділяє критерії визначення перспектив розвитку	- екологічні; - економічні; - соціальні; - інституціональні
2	Згуровський М. З. [7]	Регіон	Пропонує систему індексів та індикаторів для вимірювання процесів розвитку регіонів	- економічний вимір; - екологічний вимір; - соціально-інституціональний вимір
3	Альошін Е. В. [8, с. 30]	Регіон	Функціонування та розвиток регіонів здійснюється під впливом факторів, які і визначають розміщення продуктивних сил	- природні; - економічні; - демографічні
4	Сонько С. П. [9]	Регіон	Виділяє факторний потенціал регіону, під яким має на увазі компоненти, які безпосередньо впливають на конкурентні переваги регіону. Отримання регіоном конкурентних переваг та їх ефективне використання впливає на розвиток або створює можливість для розвитку регіону.	- людські ресурси; - фізичні ресурси; - ресурс знань; - грошові ресурси; - інфраструктура
5	Бернштам Є. С. та Лузанов А. Н [1, с. 34]	Банківська діяльність в регіоні	Досліджували вплив факторів на розвиток банківської діяльності в регіоні.	- наявність та характер споживачів регіону; - політичні умови; - економіко-географічне положення; - розвиток засобів комунікації і зв'язків; - доступність висококваліфікованих банківських кадрів
6	Герасимчук З. В. та Корецька Н. І. [2, с. 51]	Територіальна організація банківської	Досліджували фактори, які впливали на територіальну організацію банківської системи регіону	- територіальні (місце розташування, величина, положення регіону);

Таблиця 1 (продовження)

		системи регіону		- економічні (галузева структура, доходи населення); - інфраструктурні (комунікації, транспорт, земельний фактор); фактори ринкової кон'юнктури (попит, пропозиція, ціна, конкуренція); - соціально-демографічні (чисельність населення, міграційні процеси, висококваліфіковані кадри); - політико-правові (політична ситуація, правове законодавство)
7	Папп В. В. [10, с. 16]	Регіон	Наголошував на необхідності дослідження економіки регіонів, котра ґрунтувалася б на комплексному вивченні суспільно-територіальних властивостей відповідних територій. На основі властивостей будував архітектуру факторів впливу або ж потенціал регіонального розвитку	Властивості : базові (геополітичне положення); похідні (демографічна ситуація; галузева, територіальна, функціональна, організаційно-управлінська структура економіки; виробнича, соціальна, фінансова, екологічна інфраструктура; вихідні (рівень економічного та соціального розвитку; екологічна ситуація; якість життя населення)
8	Стойка В. С. [5, с. 36]	Регіон	Досліджувала регіон як територію функціонування банківських установ, які об'єднуючись формують регіональну банківську систему. Виділяла фактори, які впливають на її розвиток	- зовнішні (соціально-економічні, історичні, політичні, інформаційні, психологічні) - внутрішні (інституціональні, організаційні, фінансові, технологічні, кадрові)
9	Тодосійчук В. Л. [11, с. 326]	Регіональний ринок	Визначав, що розвиток регіональних ринків прив'язаний до територіальної організації, на які впливають чинники, міра впливу яких ділить регіональні ринки на три типи	- економічні; - соціальні; - демографічні; - природні та інші
10	Новосьолов А. С. [12, с. 99]	Регіональний ринок	Досліджував кон'юнктуру регіональних ринків (сукупність природних, технічних, економічних, соціальних правових умов), яка визначається в свою чергу розвитком економіки регіону під дією і впливом ряду факторів	1) постійні (державне регулювання, науково-технічний прогрес, територіальна концентрація виробництва, інфляція, сезонність); тимчасові (регіональні соціальні конфлікти, стихійні бід, надзвичайна ситуація), 2) циклічні (пов'язується із циклами товарів); нециклічні 3) фактори, які стимулюють розвиток; фактори, які стримують розвиток
11	Гладкова С. Б. [13, с. 9]	Ринок роздрібних банківських послуг	Досліджувала класифікацію факторів впливу на ринок роздрібних банківських послуг	Фактори розвитку: - економічні (економічна ситуація в країні, рівень доходів населення, рівень економічної освіти в країні);

Таблиця 1 (продовження)

				- соціально-психологічні (соціально-демографічні тенденції); - правові (законодавча та нормативна база); - маркетингові (наявність розвинутої банківської інфраструктури та конкуренції)
12	Лютий І. О. Солодка О. О. [14, с. 42]	Ринок банківських продуктів та послуг	Досліджували ринкові тенденції, варіанти стратегій розвитку і виділяли кон'юнктуру утворюючі фактори впливу	- фактори впливу на попит (показники економічного і соціального стану, грошові доходи і витрати населення, темпи зростання грошових доходів, структура доходів і витрат, індекси споживчих цін, стан ринку праці, процентні ставки банків за операціями, інформованість споживачів щодо спектру банківських послуг, якість обслуговування) - фактори впливу на пропозицію (показники економічного і соціального стану, стан міжбанківського кредитного ринку, структура депозитного ринку, процентні ставки рефінансування НБУ, структура готівки, правове забезпечення банківської діяльності)
13	Лютий І. О. Юрчук О. М. [15, с. 145]	Розглядали ринок банківських послуг в складі ринку фінансових послуг	Виділяють фактори впливу на ефективну діяльність банків на ринку фінансових послуг	- глобальна складова (економічна політика держави); - макроекономічна складова (стан реального сектору економіки); - галузева складова (фінансово-економічний стан банківської системи)
14	Ткачук В. О. [16, с. 54]	Ринок банківських послуг	Всі фактори поділяв на чинники дії макросередовища та мікросередовища (перебувають в зоні безпосереднього впливу самого банку і суттєво не відображаються на ринку банківських послуг)	Макросередовище: - політичні; - економічні; - науково-технічні; - демографічні; - природні; - фактори культурного устрою
15	Грудзевич У. Я. [4, с. 24]	Ринок фінансових послуг	Розглядала ринок банківських послуг в складі ринку фінансових послуг	- соціально-економічні; - політичні; - інформаційні; - історичні; - психологічні

Таким чином, провівши аналіз наукових джерел щодо характеристики факторів впливу на розвиток трьох вище описаних об'єктів, виберемо серед перерахованих факторів, ті, котрі в своєму змісті можуть нести елементи впливу на

об'єкт нашого дослідження. При цьому, пропонуємо доповнити їх власними напрацюваннями, які не були озвучені вченими, але потребують уваги (табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз спільних характеристик між особливостями факторів впливу на розвиток регіону, регіонального ринку, ринку банківських послуг та факторами впливу на розвиток регіонального ринку банківських послуг

Фактори	Характер впливу на розвиток об'єкту	
	Об'єкт	
I	Регіон	Регіональний ринок банківських послуг
<i>1. Територіальні фактори</i>		
1.1. Географічне положення	Вагомий вплив, оскільки розвиток регіону обумовлюється в значній мірі його географічним положенням, яке визначає соціально-економічні характеристики, створює економічні переваги	Вагомий вплив, оскільки регіональні ринки банківських послуг тісно "прив'язані" до географічного положення
1.2. Місце розташування	Вагомий вплив, оскільки розвиток регіону обумовлюється місцем розташування даного регіону	Вагомий вплив, оскільки регіональні ринки банківських послуг потребують зручних місць, які дають можливість для розширення клієнтської бази, збільшення обсягу послуг
1.3 Адміністративний статус регіону	Впливає, оскільки від адміністративного статусу регіону залежить інтенсивність розвитку	Впливає на рівень концентрації банківських установ, інтенсивності банківської діяльності в регіоні
<i>2. Соціально-демографічні фактори</i>		
2.1. Рівень добробуту населення регіону	Пов'язаний із рівнем розвитку регіону	Впливає на розвиток регіональних ринків банківських послуг, оскільки чим вищий добробут населення тим більша можливість для розширення певних видів банківських послуг в регіоні
2.2. Чисельність населення регіону	Спричиняє зміну трудового потенціалу регіону	Спричиняє вплив на розвиток, оскільки чим більша чисельність населення, тим більша перспектива розширити, відповідно, і можливості ринку банківських послуг в регіоні
2.3 Віковий склад населення	Впливає на склад трудового потенціалу регіону	Пояснює можливості розвитку певних видів банківських послуг, відповідно до вікового складу населення регіону
<i>3. Економічні фактори</i>		
3.1 Галузева структура регіону	Розвиток регіону визначається галузевим складом його регіонального господарства	Галузева структура слугує орієнтиром для спеціалізації ринків банківських послуг регіону тому, що дає можливість розвивати ті послуги, котрі відповідають потребам в них для домінуючих галузей
3.2. Зайнятість населення	Безпосередньо впливає на розвиток регіону, чим вищий відсоток зайнятих, тим кращий показник рівня зайнятості населення регіону	Впливає на регіональний ринок банківських послуг, оскільки зайнятість населення підвищує вагомість ринків банківських послуг в регіоні
3.3. Доходи населення	Впливають на рівень розвитку регіону	Впливають на формування потреби в послугах та купівельну спроможність їх придбання населенням регіону

Таблиця 2 (продовження)

<i>4. Культурно-історичні фактори</i>		
4.1. Менталітет населення регіону	Впливає опосередковано, часто означає деякі загальні риси, для прикладу, характерна для населення певних регіонів працелюбність, витривалість, терплячість тощо	Впливає опосередковано, проявляється в традиціях та звичках, для прикладу, деякі послуги банків, якими потрібними вони не були, населення регіону не готове до їх сприйняття
II	Регіональний ринок	Регіональний ринок банківських послуг
<i>1. Територіальні фактори</i>		
1.1. Географічне положення регіонального ринку	Вагомий вплив, оскільки чим вигідніше географічне положення регіону в якому діють регіональні ринки, тим більша можливість для отримання переваг порівняно з ринками в інших регіонах	Вагомий вплив, оскільки регіональні ринки банківських послуг отримують від вигідного географічного положення суттєві переваги
1.2. Місце розташування регіонального ринку	Вагомий вплив, оскільки регіональні ринки ефективніше функціонують в зручних місцях	Вагомий вплив оскільки регіональні ринки банківських послуг "прив'язані" до зручних, легкодоступних для клієнтів місць локалізації
<i>2. Соціально-демографічні фактори</i>		
2.1. Рівень добробуту населення	Впливає на розвиток регіональних ринків, оскільки створюється можливість для розширення певних видів товарів та послуг	Впливає на розвиток регіональних ринків банківських послуг оскільки створюється можливість для розширення певних видів банківських послуг
2.2. Освітній рівень населення	Дає можливість для забезпечення висококваліфікованими кадрами	Дає можливість для забезпечення висококваліфікованими кадрами для банківських установ
<i>3. Економічні фактори</i>		
3.1. Ринкова кон'юнктура	Попит, пропозиція дають можливість для кількісних та якісних оцінок. Зокрема, на попит впливає купівельна спроможність споживачів, розмір ринку, смаки і вподобання споживачів. Пропозиція визначається маркетинговою діяльністю, обсягом реалізованих товарів і послуг, асортиментом продукції тощо	Попит, пропозиція дають можливість для кількісних та якісних оцінок. Зокрема, на попит впливає купівельна спроможність споживачів, розмір ринку банківських послуг регіону, смаки і вподобання споживачів. Пропозиція визначається маркетинговою діяльністю, обсягом реалізованих послуг, асортиментом банківських послуг, рівнем сервісу тощо
3.2. Тип ринкових структур	Впливає на оцінку позицій на регіональних ринках та дозволяє вибрати відповідну тактику і стратегію дій	Впливає на оцінку позицій регіонального ринку банківських послуг та дозволяє вибрати відповідну тактику і стратегію дій
3.3. Інноваційне забезпечення	Впливає на пропозицію товарів і послуг, конкурентоспроможність і відповідно на формування попиту	Чинить вплив на пропозицію і попит регіональних ринків банківських послуг
3.4. Зайнятість населення	Сприяє розвитку регіональних ринків	Позначається на розвитку регіональних ринків банківських послуг, тому що сприяє більш активній реалізації банківських послуг
3.5. Доходи населення	Безпосередньо позначаються на формуванні попиту і пропозиції товарів і послуг регіональних ринків	Відчутний вплив, оскільки наявність достатніх доходів сприяє активізації ринку банківських послуг
3.6. Інфраструктурне забезпечення	Інфраструктурний фактор впливає на розвиток регіональних ринків через дію комунікаційного, транспортного забезпечення тощо	Впливає на розміщення банківських установ, більш привабливими вважаються території, в яких поширені засоби зв'язку та розвинута інформаційна інфраструктура

Таблиця 2 (продовження)

<i>4. Організаційні фактори</i>		
4.1. Рекламна кампанія	Поінформованість дає поштовх для розвитку регіональних ринків	Поінформованість забезпечує більш ширші можливості для продажу банківських послуг
4.2. Якість товарів та послуг	Має важливе значення для споживачів, впливає на їх бажання придбати товари та послуги	Дозволяє задовольнити потреби з врахуванням якості банківських послуг
<i>5. Політично-правові</i>		
5.1. Політична ситуація	При політичній стабільності зростає можливість розвитку регіональних ринків відповідно	Політична ситуація відбивається на регіональних ринках банківських послуг, а стабільність є запорукою розвитку
5.2. Нормативно-правова база	Відіграє важливу роль тому, що досконала нормативно-правова база сприяє розвитку	Підвищує довіру населення до банківських послуг, сприяє росту впевненості та надійності
III	Ринок банківських послуг	Регіональний ринок банківських послуг
<i>1. Територіальні фактори</i>		
1.1. Географічне положення	Вагомий вплив, оскільки чим вигідніше географічне положення, тим більша можливість для отримання переваг	Вагомий вплив, оскільки регіональні ринки банківських послуг отримують від вигідного географічного положення суттєві переваги
1.2. Місце розташування	Вагомий вплив, оскільки на розвиток ринків банківських послуг впливає місце розташування	Вагомий вплив оскільки регіональні ринки банківських послуг "прив'язані" до зручних, легкодоступних для клієнтів місць локалізації
<i>2. Соціально-демографічні фактори</i>		
2.1. Рівень добробуту населення	Рівень добробуту населення суттєво впливає на розвиток	Впливає на розвиток регіональних ринків банківських послуг, оскільки створюється можливість для розширення певних видів послуг
2.2. Віковий склад населення	Впливає на придбання банківських послуг, оскільки кожна послуга по-різному сприймається в залежності від вікової категорії споживачів	Впливає на придбання банківських послуг, оскільки кожна послуга по-різному сприймається в залежності від вікової категорії споживачів
2.3 Освітній рівень населення та наявність висококваліфікованих кадрів	Дає можливість для забезпечення необхідними для банківських установ висококваліфікованими кадрами, відлагодженої системи їх підготовки та перепідготовки	Дає можливість для забезпечення необхідними для банківських установ регіону висококваліфікованими кадрами, відлагодженої системи їх підготовки та перепідготовки
<i>3. Економічні фактори</i>		
3.1. Ринкова кон'юнктура	Попит, пропозиція дають можливість для кількісних та якісних оцінок. Зокрема, на попит впливає купівельна спроможність споживачів, смаки і вподобання споживачів. Пропозиція визначається маркетинговою діяльністю, обсягом реалізованих послуг, асортиментом банківських послуг, рівнем сервісу тощо.	Попит, пропозиція дають можливість для кількісних та якісних оцінок. Зокрема, на попит впливає купівельна спроможність споживачів, розмір ринку банківських послуг регіону, смаки і вподобання споживачів. Пропозиція визначається маркетинговою діяльністю, обсягом реалізованих послуг, асортиментом банківських послуг, рівнем сервісу тощо.
3.2. Тип ринкових структур	Впливає на оцінку позицій на ринку та дозволяє вибрати відповідну тактику і стратегію	Впливає на оцінку ринкових позицій в регіоні та дозволяє вибрати відповідну тактику і стратегію регіонального ринку банківських послуг

Таблиця 2 (продовження)

3.3. Галузева структура регіону	Розвиток ринку банківських послуг залежить від галузевого складу господарства	Галузева структура слугує орієнтиром для ринків банківських послуг регіону тому, що дає можливість розвивати ті послуги, котрі відповідають потребам в них для домінуючих галузей
3.4. Інноваційне забезпечення	Чинить вплив на пропозицію і попит банківських послуг	Чинить вплив на пропозицію і попит банківських послуг регіону
3.5. Зайнятість населення	Зайнятість створює передумови для розвитку ринків банківських послуг	Позначається на розвитку регіональних ринків банківських послуг, тому що сприяє більш активній реалізації банківських послуг
3.6. Доходи населення	Відчутний вплив, оскільки наявність достатніх доходів сприяє активізації ринку банківських послуг	Відчутний вплив, оскільки наявність достатніх доходів сприяє активізації ринку банківських послуг в регіоні
3.7. Розвиток банківської інфраструктури	Впливає на розміщення банківських установ на ринку	Впливає на розміщення банківських установ, більш привабливими вважається регіони, в яких поширені засоби зв'язку та розвинута інформаційна інфраструктура
3.8. Прибутки суб'єктів господарювання	Дають потужний поштовх для розвитку, оскільки суб'єкти господарювання вважаються активними його учасниками	Впливають на регіональний ринок банківських послуг, оскільки суб'єкти господарювання вважаються активними його учасниками
<i>4. Організаційні фактори</i>		
4.1. Рекламна кампанія	Поінформованість забезпечує більш ширші можливості для продажу банківських послуг	Поінформованість забезпечує більш ширші можливості для продажу банківських послуг в регіоні
4.2. Якість банківських послуг	Дозволяє задовольнити потреби з врахуванням якості банківських послуг	Дозволяє задовольнити потреби з врахуванням якості банківських послуг в регіоні
<i>5. Культурно-історичні фактори</i>		
5.1. Менталітет населення	Впливає опосередковано, проявляється в традиціях та звичках, для прикладу, деякі послуги банків, якими потрібними вони не були б, населення не готове до їх сприйняття	Впливає опосередковано, проявляється в традиціях та звичках, для прикладу, деякі послуги банків, якими потрібними вони не були, населення регіону не готове до їх сприйняття
<i>6. Політично-правові</i>		
6.1. Політична ситуація	Політична ситуація відбивається на функціонуванні ринків банківських послуг, а стабільність є запорукою розвитку	Політична ситуація відбивається на регіональних ринках банківських послуг, а стабільність є запорукою розвитку
6.2. Нормативно-правова база	Підвищує довіру населення до банківських послуг, сприяє росту впевненості та надійності	Підвищує довіру населення до банківських послуг, сприяє росту впевненості та надійності
<i>7. Мотиваційні фактори</i>		
7.1. Потреба в банківських послугах	Має вплив на вибір тієї чи іншої банківської послуги	Має вплив на вибір тієї чи іншої банківської послуги регіонального ринку

Отже, виявлено, що на розвиток регіональних ринків банківських послуг впливають фактори, які беруть початок з регіону, як місця виникнення, дії та функціонування; регіонального ринку – як певного організаційного елемента, котрий виступає активним учасником ринкових відносин в регіоні; і ринку банківських послуг –

як учасника ринкових відносин, пов'язаного з наданням та споживанням банківських послуг. Всі перераховані вище об'єкти разом із притаманними їм факторами впливу об'єднуються, складають єдину систему факторів впливу на розвиток регіональних ринків банківських послуг (рис. 1.).

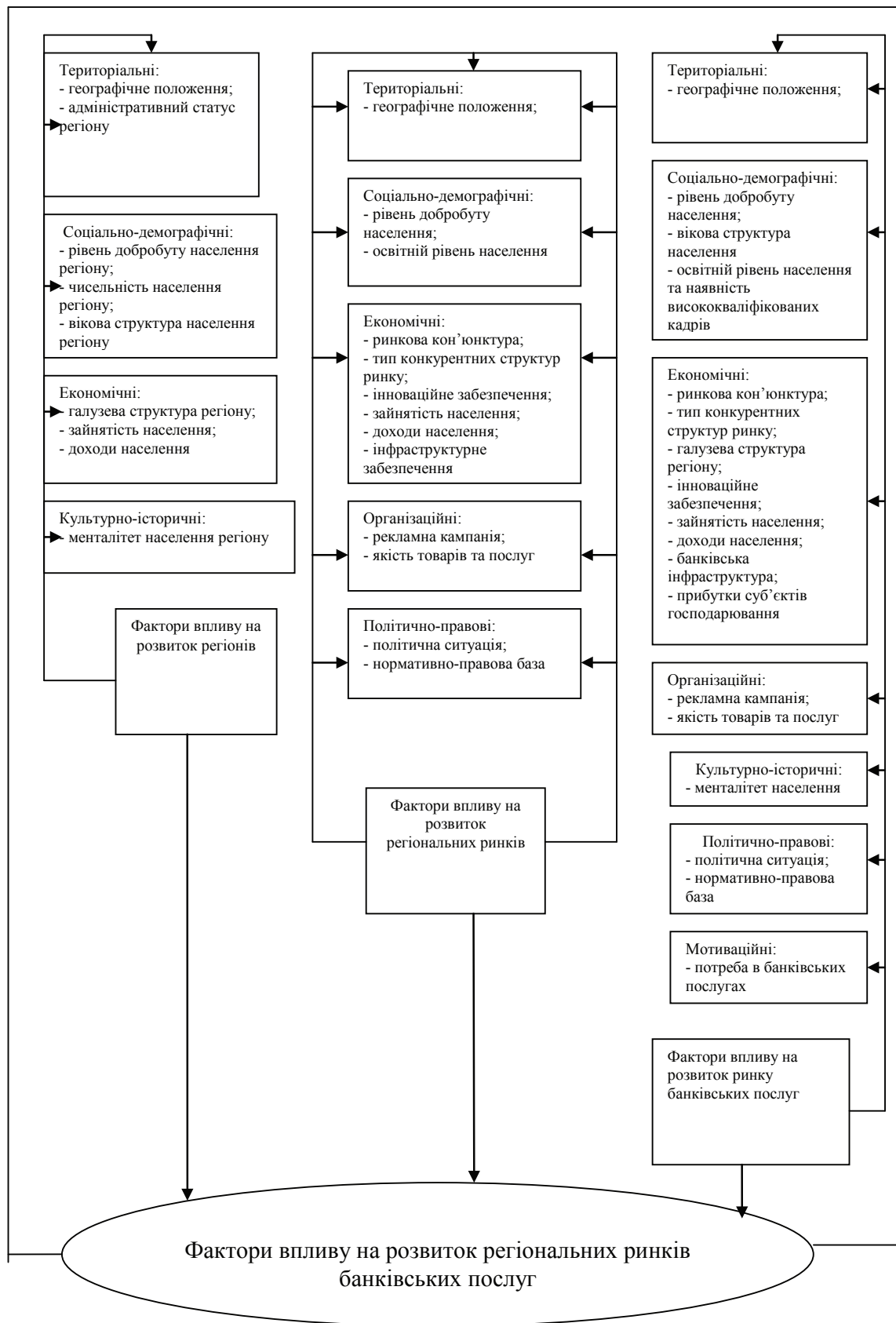

Рис. 1. Фактори впливу на розвиток регіональних ринків банківських послуг

Висновки. Отже, проведене дослідження дозволило виявити природу та походження факторів, що впливають на розвиток регіональних ринків банківських послуг. Таким чином, останні беруть початок з регіону – як місця їх виникнення, дії та функціонування; регіонального ринку – як певного організаційного елемента, котрий виступає активним учасником ринкових відносин в регіоні; і ринку банківських послуг – як учасника ринкових відносин, пов'язаного з наданням та споживанням банківських послуг.

Підсумовуючи проаналізоване, потрібно

вказати, що правильно визначені фактори впливу, не лише дозволять вивчити та дослідити особливості функціонування ринків банківських послуг в регіонах, а створять передумови, направлені на раціональне застосування та пошук шляхів для забезпечення їх подальшого розвитку. Оскільки дуже важливо, щоб банківська сфера розвиваючись, приносила користь регіону, його населенню, посилювала регіональну економіку. В свою чергу, спрямування дії факторів впливу в позитивне русло стане запорукою високих результатів та стабільного розвитку.

Список використаних джерел

1. Бернштам Е. С. Региональные аспекты организации и государственного регулирования банковской сферы: зарубежный и российский подходы / Е. С. Бернштам, А. Н. Лузанов. — М. : Эдиториал УРСС, 2001. — 104 с.
2. Герасимчук З. В. Територіальна організація банківської системи регіонів України: оцінка та стратегії збагачення її раціональності: Монографія. / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька. — Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. — 312 с.
3. Люзник М. Е. Конкуренентоспроможність банку на регіональному рівні : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / М. Е. Люзник. — Суми, 2010. — 206 с.
4. Грудзевич У. Я. Регіональні особливості формування і розвитку інфраструктури фінансового ринку України: [монографія] / У. Я. Грудзевич. — Львів: ЛБІ НБУ, 2004. — 182 с.
5. Стойка В. С. Функціонування і розвиток регіональної банківської системи : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Стойка В. С. — Ужгород, 2011. — 196 с.
6. Качан Є. П. Регіональна економіка : підручник / за ред. Є. П. Качана. — К. : Знання, 2011. — 670 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
7. Сталий розвиток регіонів України : Текст / науковий керівник М. З. Згуровський. — К. : НТУУ «КПІ» 2009. — 197 с.
8. Алехин Э. В. Управление региональной экономикой: Учебное пособие / Э. В. Алехин. — Пенза, 2011. — 225 с.
9. Сонько С. П. Ринок і регіоналістика / С. П. Сонько, В. В. Кулішов, В. І. Мустафін: навч. посібник. — Київ : Ніка Центр, Ельга, 2002. — 408 с.
10. Папп В. В. Структурування економіки в регіональних суспільних системах : теорія, методологія, практика / В. В. Папп. — Інститут регіональних досліджень НАН України. — Львів, 2007. — 71 с.
11. Тодосійчук В. Л. Регіональна економіка : Підручник / В. Л. Тодосійчук. — Вінниця, ВДАУ, 2008. — 434 с.
12. Новоселов А. С. Теория региональных рынков: Учебник. Ростов-на-Дону: Феникс; Новосибирск: Сибирское соглашение, 2002. — 448 с.
13. Гладкова С. Б. Региональный рынок розничных банковских услуг: тенденции и факторы развития : автореферат дис. на соискание уч. степ. канд. екон. наук : спец. 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит» / С. Б. Гладкова. — Санкт-Петербург, 2007. — 20 с.
14. Лютий І. О. Солodka О. О. Банківський маркетинг : Підручник / І. О. Лютий, О. О. Солodka. — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 778 с.
15. Лютий І. О, Юрчук О. М. Банківські інститути в умовах глобалізації ринку фінансових послуг: монографія / І. О. Лютий, О. М. Юрчук. — К. : Знання, 2011. — 357 с.
16. Ткачук В. О. Маркетинг в банку [Підручник] / В. О. Ткачук. — Тернопіль : «Синтез-Поліграф», 2006. — 225 с.